

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
06.10.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 03.10.2023, 16

Riikliku süüteomenetluse biomeetriaregistri põhimäärus

Vastu võetud 28.09.2023 nr 87

Määrus kehtestatakse [kohtuekspertiisiseaduse](#) § 17 lõike 9 ja § 23 lõike 4, [kriminaalmenetluse seadustiku](#) § 109² lõike 3, [vangistusseaduse](#) § 5³ lõike 3 ning [väärteomenetluse seadustiku](#) § 31⁶ lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Registri asutamine ja nimetus

(1) Määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv register ametliku nimetusega riiklik süüteomenetluse biomeetriaregister (edaspidi *register*).

(2) Registri ametlik lühend on RSBR.

(3) Registri ingliskeelne nimetus on *national forensic biometrics database*.

§ 2. Registri ülesehitus

Register koosneb järgmistest andmestikest:

- 1) põhiandmestik;
- 2) arhiivandmestik;
- 3) kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel andmesubjekti vabatahtlikult antud andmestik.

§ 3. Registri andmete kaitse, turvameetmed ja turbeaste

(1) Kaitstakse registri andmete:

- 1) käideldavust, tagades andmete kasutatavuse ja õigeaegse kättesaadavuse selleks õigustatud isikutele;
- 2) terviklust, välistades andmete tahtmatu või tahtliku muutmise;
- 3) konfidentsiaalsust, tagades andmete kättesaadavuse üksnes õigustatud isikutele.

(2) Registri andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(3) Registri turvaklass on K1T2S2, turbeaste on keskmine (M).

§ 4. Registri vastutav töötleja ja volitatud töötajad

(1) Registri vastutav töötleja on Justiitsministeerium.

(2) Registri volitatud töötajad on:

- 1) Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (edaspidi *EKEI*) ja
- 2) Registrate ja Infosüsteemide Keskus (edaspidi *RIK*).

(3) Justiitsministeerium vastutava töötlejana:

- 1) korraldab koostöös volitatud töötlejatega registri arenduste väljatöötamist ning tagab registri elektroonilise andmevahetuse teiste andmekogudega;
- 2) võib anda täpsemaid juhiseid ja korraldusi volitatud töötlejatele;
- 3) täidab muid vastutava töötleja ülesandeid.

(4) EKEI ning RIK volitatud töötajatena:

- 1) vastutavad registris tehtavate toimingute õiguspärasuse ja seaduslikkuse eest;

2) teavitavad registri andmete töötlemisel avastatud rikkumistest kohe vastutavat töötajat ning võtavad viivitamata tarvitusele kõik vajalikud abinõud rikkumise lõpetamiseks;

3) teevad vastutavale töötlejale ettepanekuid registri arendamiseks;

4) tagavad, et registris teeb toiminguid vaid selleks õigustatud isik.

(5) Lisaks lõikes 4 sätestatud ülesannetele on EKEI andmesubjekti jaoks isikuandmete töötlemisel kontaktpunktiks ning tagab ja korraldab vastuste andmise ja andmete väljastamise seotud osapooltele.

(6) Lisaks lõikes 4 sätestatud ülesannetele tagab RIK:

1) registri pidamise ja haldamise õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt;

2) registri võimekuse vahetada andmeid teiste andmekogudega;

3) registrisse kantud andmete nõuetekohase säilimise ja korraldab varukoopiate tegemise;

4) registriandmete sisestamise, muutmise ja kustutamise, otsingute tegemise ja andmetega tutvumise võimaluse ainult selleks õigustatud isikutele;

5) registri andmete turvalisuse, sealhulgas käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse säilitamiseks turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed, mida rakendab järjepidevalt;

6) kasutajate ja intsidentide käsitlemise;

7) koostöös vastutava ja teise volitatud töötlejaga arendus- ja hooldustööde tegemise, kaasates vajaduse korral selleks väliseid lepingupartnereid.

2. peatükk Registrisse kantavad andmed

§ 5. Isiku daktüloskopeerimise ja temalt näokujutise võtmisega seotud andmed

(1) Isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel kantakse registrisse:

1) isiku ees- ja perekonnanimi (-nimed);

2) isikukood, vajaduse korral sugu, sünniaeg ja muu unikaalne kood;

3) telefoninumber, e-posti aadress või muud kontaktandmed, kui sellised andmed on olemas ja vajalikud.

(2) Daktüloskoopiaandmete ja näokujutise võtmise ning nendega tehtavate toimingute kohta kantakse registrisse:

1) menetlusa number;

2) andmete registrisse kandmise alus (seadus, paragrahv);

3) andmete registrisse kandmise eesmärk;

4) vajaduse korral registrisse kandmise täpsem põhjendus;

5) daktüloskopeerimist või näokujutise võtmist teostava asutuse andmed (nimi või unikaalne kood);

6) daktüloskopeerimist või näokujutise võtmist teostava isiku andmed (nimi, isikukood, e-posti aadress);

7) daktüloskopeerimise või näokujutise võtmise kuupäev;

8) vajaduse korral lisateave daktüloskopeerimise või näokujutise võtmise kohta.

(3) Kui isik ei ole daktüloskopeeritud või näokujutis ei ole võetud elektrooniliselt, siis kantakse lisaks lõigetes 1 ja 2 loetletud andmetele registrisse ka registrikande tegija andmed (nimi, isikukood, e-posti aadress) ja registrikande tegemise kuupäev.

(4) Kui isik daktüloskopeeritakse kohtuekspertiisiseaduse § 36 alusel, politsei ja piirivalve seaduse § 45¹ alusel, päästeseaduse § 36² alusel, päästeteenistuse seaduse § 7³ alusel või kaitseväeteenistuse seaduse § 92¹ alusel, kantakse registrisse lõike 2 punktides 2–8 nimetatud andmed.

(5) Lõikes 4 nimetatud isikute biograafiaandmete asemel kantakse registrisse lõike 1 punktis 2 nimetatud unikaalne kood, mis võimaldab õigusaktis ettenähtud juhtudel ja korras isiku tuvastada.

(6) Kui isik daktüloskopeeritakse või temalt võetakse näokujutis kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel, kantakse registrisse lõikes 1 ja lõike 2 punktides 2–8 nimetatud andmed ning isiku poolt määratud andmete säilitamise tähtaeg § 16 lõike 2 kohaselt.

§ 6. Sündmuskohalt või muult objektilt kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutisega seotud andmed

Sündmuskoha või muu objekti vaatlusel kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede või näokujutise kohta kantakse registrisse:

1) menetlusa number;

2) naha papillaarkurrustiku jäljed või näokujutise kogunud asutuse andmed (nimi või unikaalne kood);

3) naha papillaarkurrustiku jälgede või näokujutise kogumise kuupäev;

4) vajaduse korral lisateave sündmuse, muu objekti, jälgede või kujutise kogumise kohta;

5) registrikande tegija andmed (nimi, isikukood, e-posti aadress);

6) daktüloskoopiaandmetega või näokujutisega tehtavate toimingute andmed;

7) unikaalne kood, mille kaudu on võimalik õigusaktis ettenähtud juhtudel ja korras sündmuskoha või muu objekti andmed ühendada muude registri andmetega.

§ 7. Isikult DNA-proovi võtmisega seotud andmed

(1) Isikult DNA-proovi võtmise kohta kantakse registrisse:

- 1) paragrahvi 5 lõikes 1 ja lõike 2 punktides 1–3 nimetatud andmed;
- 2) DNA-proovi võtmise kuupäev.

(2) DNA-prooviga tehtavate toimingute kohta kantakse registrisse:

- 1) registrikande tegija andmed (nimi, isikukood, e-posti aadress);
- 2) registrikande tegemise kuupäev;
- 3) DNA-proovi kood;
- 4) DNA-proovi analüüsil saadud andmed (genotüüp).

(3) Kui isikult võetakse DNA-proov kohtuekspertiisiseaduse § 36 alusel, politsei ja piirivalve seaduse § 45¹ alusel, päästeseaduse § 36² alusel, päästeteenistuse seaduse § 7³ alusel või kaitseväeteenistuse seaduse § 92¹ alusel, kantakse registrisse § 5 lõike 2 punktides 2 ja 3 ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 nimetatud andmed.

(4) Lõikes 3 nimetatud isikute biograafiaandmete asemel kantakse registrisse § 5 lõike 1 punktis 2 nimetatud unikaalne kood, mis võimaldab õigusaktis ettenähtud juhtudel ja korras isiku tuvastada.

(5) Kui isikult võetakse DNA-proov kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel, kantakse registrisse § 5 lõikes 1 ja lõike 2 punktides 2 ja 3 ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 nimetatud andmed ning isiku poolt määratud andmete säilitamise tähtaeg § 16 lõike 2 kohaselt.

§ 8. Sündmuskohalt või muult objektilt kogutud DNA-prooviga seotud andmed

Sündmuskoha või muu objekti vaatlusel kogutud DNA-proovi kohta kantakse registrisse § 7 lõikes 2 nimetatud andmed.

3. peatükk Andmete töötlemine ja säilitamine

1. jagu Andmete registrisse kandmine, andmevahetus teiste andmekogudega, andmete õigsuse tagamine ja andmete logimine

§ 9. Andmete registrisse kandmise viis

(1) Andmed kantakse registrisse:

- 1) infosüsteemi vahendusel infosüsteemide andmevahetuskirhi X-tee kaudu või muul turvalist elektroonilist andmevahetust võimaldaval viisil või
- 2) selleks õigustatud EKEI töötaja poolt.

(2) EKEI koostab vajaduse korral andmete registrisse esitamise juhised ja tagab sellekohase koolituse andmete esitajatele.

§ 10. Andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega

Register kasutab andmeallikana Eesti rahvastikuregistrit, kust tal on õigus saada järgmisi andmeid:

- 1) isiku nimi, sugu, isikukood ja kontaktandmed (telefon ja e-post) salvestatava infona;
- 2) isikut tõendavate dokumentide andmed esitlusinfona.

§ 11. Andmete õigsuse tagamine

(1) Registrile esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja.

(2) Registrisse kantud andmete muutumise korral esitab andmete esitaja EKEI-le uued andmed, mille alusel parandatakse kanne.

(3) Registrisse kantud andmete õigsuse kontrollimiseks ja andmete tervikluse tagamiseks on EKEI-l õigus teha andmete esitajale täpsustavaid päringuid.

(4) Kui andmeid ei edastata infosüsteemide vahendusel, parandab EKEI ebaõiged andmed pärast õigete andmete saamist.

§ 12. Andmete logimine

(1) Registri kasutamise õiguspärasust kontrollitakse tarkvaraliste ja organisatsiooniliste meetmetega. Isikuandmete töötlemise toimingud loigitakse isikuandmete kaitse seaduse § 36 kohaselt.

(2) Logiandmeid säilitatakse kümme aastat päringu või kande tegemisest arvates.

(3) Kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel andmesubjekti vabatahtlikult antud andmestiku logiandmeid säilitatakse üks aasta kande tegemisest arvates.

2. jagu

Juurdepääs registri andmetele ja andmete väljastamine registrist

§ 13. Registri andmetele juurdepääs

(1) Otsejuurdepääs registri andmetele on ainult selleks õigustatud EKEI töötajatel.

(2) RIK-il on juurdepääs registri andmetele ainult § 4 lõigetes 4 ja 6 nimetatud ülesannete täitmiseks.

(3) Registrile juurdepääsu taotlus esitatakse EKEI direktorile, kes edastab rahuldatud taotluse RIK-ile, kes tagab registrile vajaliku juurdepääsu.

§ 14. Juurdepääsu ulatus

(1) EKEI-s ja RIK-is selleks õigustatud töötajatel on õigus juurde pääseda oma ülesannete täitmiseks registris:

1) põhiandmestikule;

2) arhiivandmestikule;

3) kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel andmesubjekti vabatahtlikult antud andmestikule.

(2) RIK-i töötajatel on juurdepääs isikuandmetele juhul, kui see on vältimatu arendustööde tegemiseks.

§ 15. Andmete väljastamine registrist

(1) Andmete väljastamise, sealhulgas andmesubjektile, tagab EKEI kohtuekspertiisiseaduse §-s 19 sätestatu kohaselt.

(2) Andmeid väljastatakse elektrooniliselt või muul viisil.

(3) EKEI peab arvestust selle üle, kellele, mis eesmärgil, millal, kuidas ja missuguseid andmeid väljastati.

3. jagu

Andmete säilitamine ja kustutamine

§ 16. Andmete säilitamine ja kustutamine

(1) Registrisse, sealhulgas registri arhiivi kantud andmed säilitatakse kohtuekspertiisiseaduse § 21 kohaselt ja kustutatakse sama seaduse § 22 kohaselt.

(2) Kohtuekspertiisiseaduse § 20 alusel andmesubjekti vabatahtlikult antud andmeid säilitatakse isiku poolt määratud tähtaja jooksul, mis ei või olla pikem kui 75 aastat. Kui isik ei ole tähtaega määranud, säilitatakse andmeid viis aastat.

(3) Kui andmed on registrisse kantud lõikes 4 nimetatud või muult paberandjal edastatud alusdokumendilt, võib alusdokumendi digiteerida ja paberdokumendi hävitada.

(4) Paberandjal edastatud andmed kantakse registrisse biomeetria võtmise vormi üldosa (lisa 1), sõrmejälgede kaardi (lisa 2) ja sündmuskohajälgede kaardi (lisa 3) alusel.

(5) Andmete registrisse kandmise alusdokumente säilitatakse elektrooniliselt. Kui paberandjal alusdokumente ei digiteerita, säilitatakse neid sama kaua kui registri andmestikku.

4. peatükk

Järelevalve tegemine ja registri pidamise rahastamine

§ 17. Järelevalve registri pidamise üle

- (1) Teenistusliku järelevalve korras teeb järelevalvet registri pidamise üle vastutav töötaja.
- (2) Volitatud töötajad on kohustatud likvideerima registri pidamisel ilmnunud puudused järelevalvet teinud isiku määratud tähtaja jooksul.

§ 18. Registri pidamise rahastamine

Registri pidamist ning hooldus- ja arendustöid rahastatakse riigieelarvest vastutavale ja volitatud töötajatele selleks otstarbeks eraldatud vahenditest.

5. peatükk Rakendussätted

§ 19. Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 2021. a määruse nr 125 „Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu põhimäärus” muutmise

Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 2021. a määruses nr 125 „Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu põhimäärus” tehakse järgmised muudatused:

1)määruse preambulis asendatakse tekstiosa „kohtuekspertiisiseaduse § 9¹¹ lõike 4,” tekstiosaga „kohtuekspertiisiseaduse § 23 lõike 4,”;

2)paragrahvi 2 lõigetes 4 ja 6 asendatakse sõnad „sõrmejälgede register” sõnadega „süüteomenetluse biomeetriaregister” vastavas käändes;

3)paragrahvi 13 lõikes 1 ja § 39 punktis 1 asendatakse arv „25¹” arvuga „36”;

4)paragrahv 14 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Isiku taotluse alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

(1) Isiku taotluse alusel temalt kohtuekspertiisiseaduse § 20 lõike 1 alusel võetud jälgede korral kantakse andmekogusse:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isiku taotluse alusel temalt kohtuekspertiisiseaduse § 20 lõike 1 alusel võetud näokujutise korral kantakse andmekogusse:

- 1) näo otsevaade;
- 2) näo parem ja vasak profiil;
- 3) näo parem ja vasak poolprofiil.”;

5)paragrahv 17 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 17. Kriminaalmenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

(1) Kriminaalmenetluse seadustiku alusel daktüloskopeeritud isiku kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isikult võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
- 2) näo parem ja vasak profiil;
- 3) näo parem ja vasak poolprofiil.”;

6)paragrahv 18 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 18. Sündmuskoha ja muu objekti vaatlusel kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise andmed

Andmekogusse kantakse sündmuskohalt või muult objektilt kogutud naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise andmed.”;

7)paragrahv 21 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 21. Andmekogusse kantavad andmed kinnipeetava daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

(1) Daktüloskopeeritud kinnipeetava kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Kinnipeetavalt võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
- 2) näo parem ja vasak profiil;
- 3) näo parem ja vasak poolprofiil.”;

8)paragrahv 36 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 36. Väärteomenetluse seadustiku alusel andmekogusse kantavad andmed isiku daktüloskopeerimisel ja temalt näokujutise võtmisel

(1) Väärteomenetluse seadustiku alusel daktüloskopeeritud isiku kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) sõrme pööratud jäljed;
- 2) sõrme vajutusjäljed;
- 3) peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjäljed.

(2) Isikult võetud näokujutise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) näo otsevaade;
- 2) näo parem ja vasak profiil;
- 3) näo parem ja vasak poolprofiil.”;

9)paragrahvi 41 lõike 1 esimest lauset ja lõikeid 2 ja 4 täiendatakse pärast sõna „daktüloskopeerimisel” sõnadega „ja näokujutise võtmisel”;

10)paragrahvi 41 lõikeid 3 ja 6 täiendatakse pärast sõnu „papillaarkurrustiku jälgi” sõnadega „ja näokujutist”;

11)paragrahvi 49 lõige 5 sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Süüteomenetluse liidese kasutaja juurdepääsu õigused antakse kohtuekspertiisiseaduse §-s 19 sätestatud korras.”.

Kaja Kallas
Peaminister

Kalle Laanet
Justiitsminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

[Lisa 1](#) Biomeetria võtmise vorm. Üldosa

[Lisa 2](#) Biomeetria võtmise vorm. Sõrmejälgede kaart

[Lisa 3](#) Sündmuskohajälgede kaart